

ŤAŽBA ŠTRKOPIESKOV V ROZŠÍRENOM DOBÝVACOM PRIESTORE ČAŇA

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 725/05-1.6/gn

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽovi

1. Názov

Východoslovenské stavebné hmoty, a. s.

2. IČO

31 711 3 91

3. Sídlo

Turňa nad Bodvou 654, 044 02 Turňa nad Bodvou

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

1. Názov

Ťažba štrkopieskov v rozšírenom dobývacom priestore Čaňa

2. Účel

V dobývacom priestore Čaňa (ďalej len „DP Čaňa“), na výhradnom ložisku Geča, v súčasnosti prebieha povrchová ťažba štrkopieskov. Ročná ťažba za posledných 5 rokov sa pohybovala v rozmedzí 217 až 283 tisíc m³. Účelom navrhovanej činnosti je zvýšenie ročnej ťažby štrkopieskov v ďalšom období v rozsahu 300 000 až 500 000 ton.

Ťažené štrkopiesky sú dôležitým stavebným materiálom zabezpečujúcim potreby stavebnej výroby v rámci dvoch krajov na východe Slovenskej republiky, či už cez priamu spotrebu alebo sú využívané ako druhotný stavebný materiál na báze štrkopieskov.

3. Užívateľ

Východoslovenské stavebné hmoty, a. s., Turňa nad Bodvou 654, 044 02 Turňa nad Bodvou

4. Umiestnenie

Navrhovaná činnosť sa bude realizovať na výhradnom ložisku štrkopieskov Geča s plochou 385,88 ha v DP Čaňa, v priemyselnej zóne, v katastrálnom území obcí Čaňa, Geča a Nižná Myšľa, okres Košice- okolie. Ťažba Štrkopieskov - bagrovisko z jazera pri Hornáde spoločnosti VSH a.s., sa nachádza v juhovýchodnej časti obce Geča na severnom rozhraní katastrálneho územia s obcou Čaňa. Vstup do areálu ťažobne a úpravne štrkopieskov s technologickým vybavením je zo severozápadnej strany z obce Geča.

Parcelné čísla :

- k. ú. Nižná Myšľa KN-C p. č. 662, 735, 736, 737, 740, 742, 743, 744, 745, 751, 751/1, 975,
- k. ú. Geča KN-C p. č. 468, 471, 472/1, 472/2, 473, 474, 561, 568, 571, 636/1, 733
- k. ú. Čaňa KN-C p. č. 1876/1, 1871/14

5. Termín začatia a ukončenia ťažby

Predstava o časovej postupnosti ťažby ložiska Geča vychádza zo súčasných poznatkov a závisí od dodávateľsko-odberateľských vzťahov. V priebehu ťažby môže byť preto upravená podľa aktuálnych potrieb.

Začiatok činnosti: rok 2008

Predpokladané ukončenie ťažby: rok 2022

Rekultivačné práce: etapovite; konečná fáza 2022-2024

6. Stručný opis technického a technologického riešenia

Rozhodnutím Východoslovenského krajského národného výboru Košice č.292/1963 zo dňa 21. 01. 1963 boli zásoby na ložisku určené na priemyselné dobývanie. Tým sa stalo ložisko štrkopieskov Geča výhradným ložiskom a bolo zaradené do zoznamu výhradných ložísk Slovenskej republiky. DP Čaňa bol určený rozhodnutím MV SSR zn. 2082/IO-Be/Ba zo dňa 26. 07. 1978 a odvtedy sa ťažba vykonáva dodnes.

Z dôvodu overených zásob štrkopieskov v k. ú. Geča a Nižná Myšľa a na základe listu MVaRR SR č. 50/430/1999, zo dňa 30. 03. 1999, OBÚ v Košiciach vydal rozhodnutie č. 2057/99, zo dňa 12. 11. 1999, ktorým určil zmenu DP Čaňa (rozšírenie pôvodného DP).

Podľa § 43 zákona č. 558/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov sú výhradné ložiská nevyhradeného nerastu za hranicami DP určeného do 31. 12. 2001 s účinnosťou od 01. 01. 2002 ložiskami nevyhradeného nerastu. Ich využívanie je upravené zákonom SNR č.51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a nariadením vlády SR č.520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Dobývacie práce plánované v budúcnosti budú pokračovať na ťažobnej stene vytvorennej v predchádzajúcim období.

V rámci prípravných prác budú podľa Plánu otvárky, prípravy a dobývania dotknutej časti DP vykonané iba skrývkové práce. Ornica bude využitá na rekultiváciu pozemkov.

Názov DP

- Čaňa,
- plošná výmera celkom: 3 858 872,56 m²,
- plocha, na ktorej bude pokračovať ťažba až do úplného vydobytia schválených zásob (vykonávaná skrývka) je 172 ha,
- DP na povrchu tvorí uzavretý 30-uholník,
- priestorové hranice DP sú určené zvislými rovinami, ktoré prechádzajú jeho povrchovými hranicami,
- vertikálne je DP bez obmedzenia,
- obmedzenia, resp. osobitné technické podmienky dobývania:
  - a) stanovené vo vyjadrení Ministerstva výstavby a verejných prác SR zo dňa 30.3.1999 pod číslom 50/430/99:
    1. dočažiť disponibilné štrkopiesky v ploche pôvodného dobývacieho priestoru do hĺbky bilančnej mocnosti ložiska (7,5 m);
    2. v priestoroch rozšíreného dobývacieho priestoru zabezpečovať bezodpadovú ekologickú ťažbu (využitie nadsitnej frakcie, odstraňovanie šílových prímesí);
  - b) uložené v rozhodnutí OÚ Košice - okolie č.99/00722 zo dňa 7.5.1999:

- pred začatím dobývania vyriešiť strety záujmov z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu (dočasné, trvalé odňatie PPF);
- rešpektovať ochranné pásma od existujúcich elektrických liniek VN v rozsahu podľa STN 33 33 00 a STN 34 3108;
- dodržiavať bezpečnostné a ochranné pásmo od plynovodu DN 700 a DN 100 - VTL prípojka v súlade so zákonom č.70/1998 Z. z.

Charakteristika ložiska

Záujmové územie – ložisko štrkopieskov Geča sa nachádza v západnej časti, je súčasťou rozsiahlej jednotky Východoslovenskej panvy v čiastkovej jednotke nižšieho rádu – Moldavskej kotline. Je situované vo východnej časti Moldavskej kotliny v údolí rieky Hornád v blízkosti (asi 500 m) juhovýchodného okraja obce Geča resp. severovýchodného okraja obce Čaňa.

Na geologickej stavbe záujmového územia a jeho širšieho okolia sa zúčastňuje :

- neogén vo vývoji molasových sedimentov, ktoré nevystupujú na povrch,
- rozsiahle polohy kvartérnych sedimentov , na povrchu záujmového územia, vyvinuté v nadloží neogénu.

Kvartérny pokryv je tvorený hlavne fluviálnymi sedimentmi v stratigrafickom rozpätí:

- vrchný pleistocén až holocén,
- eolické sedimenty (pleistocén),
- antropogénne sedimenty (recent).

Samotné záujmové územie je významným ložiskom štrkopieskov tvorené fluviálnymi sedimentmi dnovej výplne toku rieky Hornád, keď v neskorom würme nastalo zanášanie doliny Hornádu štrkmi. Piesčité štrky dnovej výplne dosahujú priemernú hrúbku 7 m a sú prekryté holocennymi fluviálnymi sedimentmi – hlinami, piesčitými hlinami, pieskami a ílmi v hrúbke do 2 m.

Vypočítané zásoby boli pôvodne vyhodnotené v rozhodnutí MŽP SR č. 1613/98-min č. 01/78/98 zo dňa 25. 11. 1998, podľa podmienok využiteľnosti zásob ložiska určených spoločnosťou. Na výhradnom ložisku Čaňa bol vykonaný výpočet zásob aktualizovaný k 01. 01. 2005, geologické zásoby celkom: 30 840 tis. m³.

Podľa merania rádioaktivity, obsah prírodných rádionuklidov v štrkopieskoch nepresahuje limity hmotnostnej aktivity, stanovené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č.406/1992 Zb., pre použitie v obytných a neobytných priestoroch.

Dobývacie metódy

Vzhľadom na to, že ide o pokračovanie ťažby v existujúcom DP, na ktorom už banská činnosť bola vykonávaná, ťažobné steny na ložisku sú pôvodnou ťažobnou činnosťou rozfárané, nie je potrebné realizovať ďalšie otvárkové práce s časovou a vecnou nadváznosťou.

Prípravné práce

V rámci prípravných prác budú v plánom dotknutej časti vykonané iba skrývkové práce. Skrývkové práce sa vykonajú v miestach, ktoré sú určené v schválenom POPD zo dňa 20.4.2007, schválený OBÚ v Košiciach, č. 82- 837/ 2007.

Pri odstraňovaní skrýkovej zeminy sa trhacie práce nevykonávajú. Sklad výbušnín sa v lome nenachádza.

Skrýkový horizont je tvorený ornicou a technologickou skrývkou. Ornica sa do hĺbky biologicky účinnej vrstvy odťaží pomocou rýpadla, resp. dózera a použije sa na spätnú

rekultiváciu alebo bude dopravovaná na skládku tak, aby mohla byť v budúcnosti použitá na náhradné rekultivácie. Skrývka podorničnej vrstvy (technologickej skrývky) sa po odťažení až po horizont štrkopieskov odváža na spätnú rekultiváciu – depóniu alebo na výkon likvidácie do vyťaženého priestoru.

Plocha, na ktorej bude postupne vykonávaná skrývka predstavuje v konečnom rozsahu výmeru 172 ha.

Hĺbka a objem skrývaného profilu

- priemerná mocnosť štrkopieskov 5,00 - 5,80 m,
- priemerná mocnosť skrývky vhodnej na poľnohospodárske využitie 0,30 - 0,50 m,
- priemerná mocnosť technickej skrývky - hlinito-piesčitá zemina 1,80 – 2,20 m,
- objem skrývky z celkového pozemku navrhnutého na dobývanie orničnej skrývky 688 000 m³ a technologickej skrývky 3 440 000 m³.

Odstránenie skrývky (orničnej aj technologickej) bude vykonávané odkopom lopatovým rýpadlom. Skrývkové práce budú realizované etapovite podľa postupu ťažobných prác tak, aby predstih skrývky pred ťažobnou stenou bol minimálne 3,0 m. Premiestňovanie skrývky bude vykonávané nákladnými autami po nespevnenej dopravnej komunikácii poľného charakteru na pozemkoch určených pre banskú činnosť. Na skrývkové práce je vypracovaný samostatný technologický postup. Ornica bude využitá na rekultiváciu pozemkov.

Pri skrývkových prácach sa používajú nasledujúce stroje a zariadenia:

- pásové rýpadlo CATERPILAR CAT 325
- pásové rýpadlo DH 411
- buldozér B-130 a B-170
- sklápače TATRA – 815 a TATRA – 148
- elektrická centrála CAT OLYMPIAN GEL H 30
- ponorné čerpadlá GFMU 150

Spôsob dobývania

Dobývanie bude vykonávané povrchovým spôsobom pomocou plávajúceho korčekového rýpadla PKR-150 a následným premiestnením k úpravárenskej linke na finálne spracovanie.

Ťažobný bager PKR-150 bude pri ťažbe napojený na elektrickú energiu z pojazdnej elektrocentrály typu PDCT 200 s inštalovaným príkonom 200 kVA. Pojazdná trafostanica bude napojená na elektrickú sieť samostatným vzdušným vedením, ktoré prebieha pozdĺž hranice dobývacieho priestoru.

Ťažený štrkopiesok bude v mieste ťažby z ťažobného bagra nakladaný pásovým dopravníkom do samo výsypných člnov SVČ-100. Tieto po naplnení budú pomocou remorkérov typu TRD-120 tlačené (prepravované) po vytýčenej plavebnej dráhe po ťažobnom jazere do priestoru prístavu. Tam bude zabezpečené vyprázdrovanie člnov.

Surovina v tomto priestore bude vykladaná na skládku do vody. Na tento účel je tento priestor v prístave vytvorený. Štrkopiesky budú z tejto skládky pomocou plávajúceho elevátora PKE-100 a sústavou pásových dopravníkov dopravované na úpravu a spracovanie až na finálny výrobok.

Ťažiteľná bilančná mocnosť ložiska je 7,5 m, maximálny dosah dobývacieho stroja je 10 m. Navrhnutým ťažobným strojom z hľadiska racionálneho vydobytia ložiska je zabezpečené 100 % vydobytie zásob ložiska.

Generálny smer postupu porubového frontu bude juhovýchodný v spodnej časti dobývacieho priestoru. Po odťažení týchto zásob sa pristúpi k ťažbe v severnej časti dobývacieho priestoru. Dobývanie ložiska po príprave bude vykonávané na šírku záberu cca 200 m severným smerom (pozri situáciu v prílohe správy o hodnotení).

Dobývanie ložiska bude vykonávané komorovým spôsobom na celú šírku záberu ramena ťažobného stroja rovnomerne na určenej šírke ťažobnej steny. Báza ťažby – dno ťažobného jazera po odťažení bude v hĺbke 165,0 m n. m. v západnej časti a 166,0 m n. m. vo východnej časti ťažobného priestoru. Okrajové svahy ťažobnej steny budú upravované do predписанého sklonu 30°.

Dopravná vzdialenosť do 2 200 m. Od hraničnej čiary dobývacieho priestoru bude ponechaný ochranný pás o šírke 2,0 m.

Technológia úpravy

Vyrábané frakcie 0/4, 4/8, 8/11, 8/16 a odplaviteľné častice (kaly), ktoré vznikli pri úpravárenskom procese prepadnutím posledným kontrolným sítom o veľkosti 0,05 mm budú uložené v odkaliskách č. 1-4,

Štrkopiesky sú považované za dôležitý stavebný materiál, hutné kamenivo pre stavebné účely, prevažne triedy A na najnáročnejšie použitie do betónov, asfaltbetónov, ložných a obrusných vrstiev vozoviek.

Samotný proces úpravy a zušľachťovania bude pozostávať z týchto činností:

- druhotná ťažba;
- medzi objektová pásová doprava;
- zdrobňovanie;
- triedenie;
- dehydrovanie;
- skladovanie hotových výrobkov na samostatné skládky podľa frakcií;
- dočasné uskladnenie nevyužitých nerastov (kalov).

linka č. 1 sa skladá z týchto hlavných častí:

- nakladanie suroviny- tlačné člny TRD 120;
- doprava zo suchej skládky, v prípade výpadku dodávky suroviny z PKE 100;
- nakladač UNC 200, násypka, pásový dopravník;
- preprava suroviny k triediču z tlačných člnov- plávajúci korčekový elevátor PKE 100, kľovo pripojené vynášacie dopravné pásy, triedič VTN 1500x4000;
- drvenie a triedenie suroviny na frakcie 0- 16- čelusťový drvič, pásový dopravník, nohavicové sklzy, dvojica triedičov SDT 2200x 4000;
- doprava suroviny na medziskládku- dopravné sklzy a pásové dopravníky;
- doprava nadsitnej frakcie 16-n mm a drvenie, dopravné sklzy, zásobníky, pásové dopravníky, kužeľový drvič GP 300 A alebo DKT 1200/70;
- doprava produktu na triedenie na frakcie 0-16 a 0-16n mm a opäťovné drvenie 0-16n mm, dopravné pásy, triedič SDT 2200x 4000;

linka č. 2 pozostáva z týchto hlavných častí:

- doprava frakcie 0-16mm z medziskládky do triediarne - spodný tunelový odber - dopravný pás;

- triedenie (frakcie 0-4mm, 4-8mm a 8-16mm), nohavicový sklz, dvojica triedičov MASTER FLO CDS, dopravné pásy;
- doprava na skládku jednotlivých frakcií 8-16mm a 4-8mm- dopravné pásy;
- spracovanie frakcie 0-4 mm- sklzy, dvojica korčekových šnekových dehydrátorov KDŠ 80, dopravný pás, odvodňovací triedič, dopravný pás, čerpadlo WARMAN , hydrocyklón;
- v prípade potreby ďalšie spracovanie frakcií 8-16mm a 4-8mm na 0-4mm, dopravný pás, vertikálne odrazové drviče SAND, TORNADO AC 10, dopravné pásy;
- expedícia hotových výrobkov zo skládok nákladnými automobilmi - nakladače CATERPILAR 950 F a UNC 200;
- úprava brehov do sklonu max. 45° navážaním nekontaminovanej zeminy;
- svahovanie- univerzálny dokončovací stroj typu UDS – 114 so svahovacím zariadením.

Kalová technologická voda je žľabom zvedená do odkaliska.

Technologická voda používaná vo výrobnom procese je čerpaná čerpacou stanicou vody.

Pohyb vozidiel (príchod a odchod) je usmerňovaný len po vyznačených trasách.

Pásové dopravníky sú štandardne vybavené elektroprevodovkami Nord, gumovými pásmi Semperit, valčekmi Tranza, britovými stieračmi Kool a lankovým vypínaním Telemechanique.

Triediče a drviče sú taktiež opatrené protiprašným zakrytovaním.

Technologická linka je ovládaná diaľkovo z velínu, na všetkých podporných konštrukciách sa nachádzajú plošiny slúžiace na pohyb obsluhy.

Predpokladané zábery pôdy

Rozloha celého dobývacieho priestoru je cca 385 ha poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Z katastrálneho územia Čaňa ostáva vyťažiť cca 7 ha plochy, v katastrálnom území Nižná Myšľa (cca 30 ha) a následne v k. ú. Geča, kde na dočasné celého dobývacieho priestoru ostáva plocha 125 ha.

Pred začatím ťažby budú pozemky odkúpené od pôvodných vlastníkov a budú trvalo odňaté z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Uvažuje sa s rekultiváciou cca 25-30 % odnímanej plochy, rekultivovaná pôda ostáva vo vlastníctve spoločnosti VSH, a. s. V rámci týchto rekultivačných prác budú na vodnej ploche vzniknutej ťažobnou činnosťou po dohode s orgánmi štátnej správy ochrany prírody a krajiny vytvárané samostatné ostrovčeky, ktoré budú slúžiť pre vtáctvo. Po dočasnení všetkých zásob štrkopieskov v DP bude DP zrušený a rekultivované pozemky sa vrátia späť do PPF.

Spotreba vody a zdroje vody

Spotreba pitnej vody: 0,20 m³/hod., resp. 2 300 m³/rok.

Zdrojom pitnej vody je verejný vodovod Košice. Zásobovanie pitnou vodou je riešené vodovodnou prípojkou napojením na jestvujúci verejný vodovod D 160 v blízkosti areálu výrobne (Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice):

- maximálny odber 1,0 m³/hod,
- priemerný odber 0,25 m³/hod.

Spôsob čistenia splaškových odpadových vôd: verejná kanalizácia a ČOV Čaňa.

Spotreba technologickej vody: 23,00 m³/hod., resp. 200 000 m³/rok

Stredisko má aj vlastný zdroj podzemnej vody – 2 studne, ktoré však toho času už nie sú využívané.

Ostatné energetické zdroje

Elektrická energia

Stredisko B VII, výrobňa Geča je napojená 3 str. 500Hz, 22kV/IT vzdušným vedením cez transformačnú stanicu s inštalovanými dvoma 630 kVA transformátormi. Z tejto stanice sú napojené cez rozvodné linky č. 1 a 2 pomocné prevádzky a sociálne zariadenia výrobne.

Spotreba elektrickej energie: 2 500 kWh/deň 900 000 kWh/rok.

Typ a počet používaných elektrických zariadení pri ťažbe, doprave a úprave nerastov:

- napájacia sústava: 3PEN str. 50 Hz, 400V/TN-C,
- transformátory: T2 typ TO 372/22 č. 91562, 630 kVA, T1 typ TO 372/22 č. 91563, 630 kVA,
- pojazdná centrála PDTC 340 s inštalačným príkonom 340 kVA,
- elektrické zariadenia na linke č.1,2: inštalovaný výkon 970 kW,
- inštalovaný výkon PKR 150, 3 kW; PKE 95,0 kW,
- elektrické zariadenia v čerpacej stanici priemyselnej vody,
- elektrické zariadenia v skade olejov a mazív, skade technických plynov, skade nafty, administratívnej a sociálnej budove, expedícií a budovy vrátnice a strážnej služby,

Ťažobný bager PKR-150 bude napojený z pojazdnej elektrocentrály PDCT 340 s inštalovaným príkonom 340 kVA.

Používané výhradné technické zariadenia

Vo výrobni sú v súvislosti s banskou činnosťou využívané tieto výhradné technické zariadenia:

- zdvihacie zariadenia: el. kladkostroj, typ T10632 nosnosť 5 t .(linka č.1), el. kladkostroj, typ T20652 nosnosť 5 t .(linka č.2), el. kladkostroj, typ 13T10612 nosnosť 5 t (linka č.1)
- elektrické zariadenia-630 kVA transformátory :T2 typ TO 372/22 č. 91562, 630 kVA, T1 typ TO 372/22 č. 91563, 630 kVA,

Plyn

Stredisko je plynofikované. Bod napojenia je ocelový STL plynovod o prevádzkovom tlaku 100 kPa, ktorý je ukončený na konci Partizánskej ulice na okraji obce Čaňa. Celková dĺžka prípojky je 14 m, jej priemer je D 160.

Od hlavného uzáveru plynu pokračuje vnútroareálový plynovod D 90 k odberným miestam v areáli.

Spotreba v roku 2007: 129,04 m³ /deň, 47 100 m³ /rok

Rozvody sú realizované káblami AYKY a CYKY. Káble sú uložené v káblových roštoch, vývody k motorom sú proti mechanickému poškodeniu chránené do výšky 1,5 m nad podlahou uložením do chráničky.

II. OPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Predloženie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť svojimi parametrami podľa prílohy č. 1 zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

(ďalej len "zákon"), kapitola 1 Ťažobný priemysel, položka č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa... ťažba štrkopiesku a piesku nad 200 000 t/rok alebo nad 10 ha podlieha povinnému hodnoteniu.

Na základe žiadosti navrhovateľa Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“), listom č. 595/05-1.6./gn zo dňa 04. 03. 2005, po zvážení argumentov uvedených v žiadosti navrhovateľ podľa § 7 ods. 8 zákona upustilo od variantného riešenia zámeru. Navrhovateľ svoju žiadosť odôvodnil okrem iného tým, že tvar a lokalizácia ložiska štrkopieskov Geča neumožňujú iný priestorový variant a zároveň ide o pokračovanie doterajšej ťažobnej a upravárenskej činnosti bez technologických a iných zmien.

Zámer „Ťažba štrkopieskov v rozšírenom dobývacom priestore Čaňa“, bol vypracovaný riešiteľským kolektívom pod vedením Prof. Ing. Vladimíra Vodzinského, CSc. Zámer bol vypracovaný vo februári 2005.

Navrhovateľ predložil zámer na MŽP SR dňa 16. 05. 2005.

Prerokovanie rozsahu hodnotenia sa konalo na MŽP SR dňa 28. 07. 2005.

Po preštudovaní predloženého zámeru a s prihladnutím na doručené stanoviská MŽP SR v spolupráci s príslušným orgánom, povoľujúcim orgánom a po prerokovaní s navrhovateľom určilo v zmysle § 12 ods. 2 a 3 zákona rozsah hodnotenia s tým, že pre ďalšie, podrobnejšie hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov v rozšírenom dobývacom priestore Čaňa“ sa určil okrem dôkladného zhodnotenia nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila) a variantu uvedeného v predloženom zámere aj variant, resp. varianty modifikované tak, aby bolo čo najmenej ovplyvnené navrhované vtácie územie, resp. aby bolo čo najmenej negatívne ovplyvnené obyvateľstvo v dotknutých obciach.

V rámci špecifických pripomienok bolo stanovené:

- detailne riešiť dopravnú trasu pre nákladnú dopravu prepravujúcu hotové výrobky na odberné miesta a navrhnuť opatrenia na dodržanie vytýčenej trasy;
- posúdiť vplyv ťažby štrkopieskov na navrhované vtácie územie Košická kotlina (SKCHVU 009);
- špecifikovať organizovanú skládku mechanických prímesí a rastlinných zvyškov a ďalší spôsob naloženia s týmto odpadom (jeho zhodnotenie alebo zneškodnenie);
- posúdiť vplyv navrhovanej činnosti na podzemné vody – jestvujúce vrty a studne z kvalitatívneho a kvantitatívneho hľadiska;;
- aktualizovať stav geologických zásob na výhradnom ložisku;
- uviesť záber poľnohospodárskej pôdy a spôsob nakladania s odstráneným pôdnym horizontom;
- na základe aktualizovanej hlukovej štúdie navrhnuť opatrenia, resp. subvarianty navrhovanej činnosti tak aby neboli prekračované prípustné limity hladiny hluku smerom k obytným zónam, vrátane dopravy suroviny;
- za tým istým účelom vypracovať aj rozptylovú štúdiu;
- graficky vyznačiť postup ťažobných prác v dobývacom priestore s rozlišením trvale vyťažených a rekultivovaných plôch.

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov v rozšírenom dobývacom priestore Čaňa“ na MŽP SR dňa 11. 01. 2008.

2. Posúdenie zámeru a zhodnotenie doručených stanovísk

MŽP SR v rámci procesu posudzovania predložilo správu o hodnotení navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov v rozšírenom dobývacom priestore Čaňa“ na zaujatie stanoviska podľa § 8 ods. 1 zákona týmto orgánom:

príslušnému orgánu: Ministerstvu hospodárstva SR;

povoľujúcemu orgánu: Obvodnému banskému úradu Košice;

dotknutým obciam: Čaňa, Geča, Nižná Myšľa

dotknutým orgánom: Obvodnému úradu životného prostredia Košice - okolie; Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, Krajskému pozemkovému úradu Košice a Obvodnému úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie.
Ďalej bola správa o hodnotení predložená na zaujatie stanoviska Odboru geologického práva a zmluvných vzťahov MŽP SR a Sekcii vód a energetických zdrojov MŽP SR.

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR predložené nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor energetickej a surovinovej politiky, (list č. 139/2008-3410, z 18. 02. 2008)

k hodnotenej činnosti z hľadiska realizácie surovinovej politiky nemá námietky a súhlasí s pokračovaním ťažby štrkopieskov v dobývacom priestore Čaňa.

Obvodný banský úrad v Košiciach, (list č. 172-361/2008 zo 07. 03. 2008)

navrhuje v celkovom hodnotení v záverečnom stanovisku odporučiť pokračovanie racionálneho využívania otvoreného ložiska štrkopieskov tak, aby mohli byť dodržané aj podmienky ochrany životného prostredia (aj tie, ktoré vyplynú z výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie), pričom aby bola zachovaná možnosť takého postupu dobývania, ktorým sa neznehodnotí alebo nesťaží využívanie tohto výhradného ložiska a k predmetnej správe ďalšie pripomienky nemá.

Obvodný úrad životného prostredia Košice - okolie, (list č. 2008/00314, z 28. 02. 2008)

Stanovisko úseku štátnej vodnej správy:

z hľadiska ochrany vodných pomerov je navrhovaná činnosť v záujmovom území možná. Požaduje odôvodniť zdroj znečistenia, resp. pôvod prítomnosti NEL látok v banských vodách (časť B.II.2. Odpadové vody), v uvedených koncentráciách (obsah NEL: 10-30 mg/l) a navrhnuť opatrenia na minimalizovanie, prípadne eliminovanie obsahu týchto látok v banských vodách.

Stanovisko úseku ochrany ovzdušia:

k správe o hodnotení vplyvov činnosti na ŽP z hľadiska ochrany ovzdušia nemá pripomienky.

Stanovisko úseku odpadového hospodárstva:

- v zmysle stanoviska orgánu štátnej správy na úseku odpadového hospodárstva OÚŽP Košice - okolie k zámeru listom č. 2005/01021 zo dňa 14.6-2005 trvá na požiadavke v dokumentácii špecifikovať mechanické prímesi a rastlinné zvyšky a spôsob nakladania s týmto odpadom, t.j. uviesť druhy odpadov podľa platného Katalógu odpadov, ich množstvo v t/rok, reálny spôsob nakladania so vzniknutými druhmi odpadov;
- v kap. B.II.3. Odpady predloženej správy o hodnotení aktualizovať číslo rozhodnutia o súhlase na nakladanie s nebezpečným odpadom vydaným podľa § 7 ods. písm. g) zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Stanovisko úseku ochrany prírody a krajiny:

Predmetná stavba sa nachádza v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Chránené vtáchie územie Košická kotlina (SKCHVÚ009) bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 22/2008 zo 7.januára 2008. Do tohto CHVÚ patrí nasledujúce územie dobývacieho priestoru Čaňa (v kapitole C.II.9, str.52):

- v k. ú. Nižná Myšľa parcely KN-C č. 662, 735, 736, 737, 740, 742, 744, 755, 751/1, 975,
- v k. ú. Čaňa parcely KN-C č. 1876/1, 1871/14.

V Časti B.II.7 Doplňujúce údaje na strane 22 sa uvádzia, že z k. ú. Čaňa ostáva vytlažiť cca 7 ha plochy v k. ú. Nižná Myšľa cca 30 ha plochy a v k. ú. Geča cca 125 ha.

Z uvedeného vyplýva, že ťažba štrkopieskov sa bude realizovať najmä v severnej časti DP v k. ú. Geča, mimo CHVÚ Košická kotlina.

V riešenom územní je po aktualizácii prvkov regionálneho ÚSESu okresu Košice - okolie určené regionálne biocentrum „ Sútok Olšavy a Hornádu a vodná plocha Gečianske jazero“ ako aj genofondovo významná lokalita Gečianske jazero, ktoré by mohli byť zasiahnuté ťažbou najmä v južnej časti dobývacieho priestoru.

Vzhľadom na to, že výsledkom ťažobnej činnosti bude rozsiahla vodná plocha, možno očakávať, že vodná hladina sa časom stane súčasťou severo - južnej migračnej trasy

avifauny a prispeje k zvýšeniu biodiverzity v danom území. Pokiaľ sa realizujú opatrenia, ktorými sa urýchli ekologická stabilizácia územia, možno očakávať vytvorenie stabilného a rozlohou významného biotopu, v ktorom môžu vzniknúť kvalitné podmienky pre hniezdenie a rozmnožovanie mnohých chránených živočíchov.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, (list č. 2008/00559-02/HŽP, zo dňa 28. 02. 2008)

uvádza, že pokračovanie ľažby evidovaných využiteľných zásob nerastných surovín na posudzovanom území chápe v súvislosti s hospodárskym prínosom, rozvojom stavebného priemyslu a surovinovej politiky štátu.

Pripomienky :

- vo vzťahu k životnému prostrediu okolo žijúcich obyvateľov obcí Geča a Čaňa sa však prevádzka ľažby, ale najmä existujúcej výrobne a spracovania štrkopieskov v Geči, javí ako významný zdroj rušivého hluku a sekundárnej prašnosti, čo sa prejavuje zhoršením kvality bývania okolo žijúcich obyvateľov;
- územný plán obcí Geča a Čaňa, ani areál ľažby a spracovania štrkopieskov, nemajú stanovené ochranné pásmá, najmä vo vzťahu ochrany príľahlej obytnej zóny;
- doteraz nie je vybudovaný a ani plánovaný cestný obchvat mimo zastavaného územia dotknutých sídiel, nie sú vybudované účinné protihlukové bariéry na ochrany obyvateľov pred hlukom šíriacim sa najmä z úpravne štrkopieskov;
- opakovane objektivizovali situáciu meraním hluku a na základe výsledkov orgán na ochranu zdravia zakázal činnosť výrobne v nočných hodinách a v denných hodinách povolil činnosť len do 15,00 hod.; prevádzkovateľ postupne v jednotlivých etapách rôznymi technickými a technologickými úpravami znižoval intenzitu hluku šíriaceho sa do okolitého životného prostredia, avšak doteraz sa mu ho nepodarilo znížiť na limitnú alebo podlimitnú úroveň;
- doteraz nebola orgánu na ochranu zdravia predložená ďalšia štúdia, ktorá by účinne riešila elimináciu rušivej hlučnosti šíriacej sa do príľahlej obytnej zóny obcí Geča a Čaňa;
- nezanedbateľným sa javí aj negatívny vplyv prepravy výrobkov nákladnými vozidlami cez intravilány obcí a je nutné sa touto situáciou zaoberať;
- vzhľadom na dlhodobosť porušovania právnych predpisov v oblasti ochrany zdravia pred hlukom, opodstatnenosť stažnosť objektivizovaných meraním hluku a vzhľadom na doteraz nedostatočnú účinnosť opatrení zo strany prevádzkovateľa uvažuje orgán na ochranu zdravia pristúpiť k zákazu činnosti časti prevádzky, ktorá sa zaoberá úpravou a spracovaním štrkopieskov v Geči.

Na základe vyššie uvedeného z hľadiska ochrany verejného zdravia nemá námetky voči pokračovaniu ľažby štrkopieskov v dobývacom priestore Čaňa. Zároveň upozorňuje, že nemožno súhlasiť s pokračovaním úpravy a spracovávania štrkopieskov v jestvujúcej prevádzke v Geči, z dôvodov :

- doposiaľ vykonané opatrenia, realizované postupne v posledných rokoch v 3 etapách, v úpravni štrkopieskov nedokázali zabezpečiť účinnú ochranu zdravia obyvateľov v susediacom chránenom obytnom území pred rušivým hlukom; predložená Správa o hodnotení vplyvov činnosti na životné prostredie len predpokladá na základe ďalších opatrení zníženie šíriaceho sa hluku na limitné alebo podlimitné hodnoty, ale nerieši ich;
- na základe doterajších skúseností, výsledkov monitorovania hluku v okolitom životnom prostredí úpravne a neustále pretrvávajúcich opodstatnených sťažností obyvateľov okolitých obcí predpokladá, že tento problém nebude naozaj účinne technicky a technologicky vyriešený, okrem iného aj vzhľadom na veľkoplošnosť spracovateľského areálu i na veľmi krátku vzdialenosť od obytnej zóny.

Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie, (list č. 2008/00188, z 20. 02. 2008)

nemá zásadné pripomienky k predloženej správe o hodnotení.

MŽP SR, Odbor geologického práva a zmluvných vzťahov, (list č. 14524/2008, z 25. 03. 2008)

uvádza pripomienku, že v správe o hodnotení chýba v zozname použitých materiálov niektorá literatúra citovaná v texte (napr. na str. 39); vzhľadom na komplexné spracovanie časti týkajúcej sa horninového prostredia nemá k predloženej správe pripomienky.

MŽP SR, Sekcia vód a energetických zdrojov, (list č. 4284/2008-8.3, zo dňa 18. 02. 2008) oznamuje, že z vecnej pôsobnosti sekcie vód a energetických zdrojov nemá k predloženej hodnotiacej správe žiadne pripomienky.

3. Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti a jeho závery

Navrhovaná činnosť „Ťažba štrkopieskov v rozšírenom dobývacom priestore Čaňa“ bola prerokovaná s verejnosťou a zainteresovanými orgánmi na verejnem prerokovaní dňa 25. 03. 2008 v priestoroch Obecného úradu v Geči, zorganizovanom spoločne pre všetky tri dotknuté obce Geču, Čaňu a Nižnú Myšľu.

Na verejné prerokovanie boli prizvaní zástupcovia posudzovateľa, povolujúceho orgánu, príslušné a dotknuté orgány a verejnosť. Na verejnem prerokovaní sa podľa prezenčnej listiny zúčastnilo 29 občanov.

O uvažovanom navýšení ťažby štrkopieskov a stave ŽP prítomných oboznámi riaditeľ pre výrobu štrkov VSH, a.s. Ing. Gabriel Spišák. S vypracovanou správou o hodnotení vplyvov činnosti na ŽP prítomných oboznámili prof. Ing. Vladimír Vodzinský, CSc. spracovateľ dokumentácie a Ing. Jozef Thuróczy (HBM VSH).

V diskusii s pripomienkami na posudzovanú činnosť vystúpilo 10 občanov:

Monika Bérešová (starostka obce Geča) sa pýtala kedy a prečo bol rozšírený dobývací priestor a ako budú riešené vlastnícke vzťahy majiteľov pozemkov v dobývacom priestore.

Ing. Jozef Thuróczy (HBM VSH, a. s.) vysvetlil, že dobývací priestor Čaňa bol určený v r. 1978. Z dôvodu overených zásob štrkopieskov v k. ú. Geča a Nižná Myšľa a na základe listu MVaRR SR č. 50/430/1999, zo dňa 30.03.1999, OBÚ v Košiciach vydal rozhodnutie č. 2057/99, zo dňa 12.11.1999, ktorým určil zmenu dobývacieho priestoru Čaňa (rozšírenie pôvodného dobývacieho priestoru). Plošný obsah rozšíreného dobývacieho priestoru je 385,8 ha. Ing. Gabriel Spišák (RVŠ VSH, a.s.) vysvetlil, že Vlastnícke otázky majiteľov v dobývacom priestore budú riešené kúpnou alebo nájomnou zmluvou. S ťažbou v ložisku sa začne až po vyriešení všetkých stretov záujmov.

Dr. Andrej Tomčko (Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie) a kpt. Dalibor Čunderlík (ODI Košice - okolie) hovorili o prehustenej doprave cez obce Geča a Čaňa, o stave cestnej komunikácie a často sa opakujúcej nedisciplinovanosti prepravcov kameniva zo štrkovne VSH, a.s., ako je rýchla jazda cez obce, preťažená nosnosť náprav vozidiel dopravná nehodovosť a plynulosť cestnej prevádzky. Doporučovali riešiť prepravu vybudovaním dopravnej cesty mimo obytnej zóny Geča a Čaňa.

V odpovedi Ing. Gabriel Spišák (RVŠ VSH, a.s.) uviedol, že všetci prepravcovia kameniva sú cudzie právnické alebo fyzické spoločnosti a po opustení brány štrkovne v Geči zodpovedajú sami za dodržiavanie dopravných predpisov a spôsobené škody. Spoločnosti VSH, a.s. nevyplýva žiadna povinnosť kontroly alebo ukladania postihov prepravcom kameniva mimo areál ich spoločnosti. S návrhom odklonenia cestnej nákladnej dopravy mimo obec spoločnosť súhlasí, ale riešiť dopravnú situáciu na cestách I. a II. triedy nie je v kompetencii VSH, a.s. Zníženie sekundárnej prašnosti spôsobenej vozidlami prichádzajúcimi a odchádzajúcimi do a zo strediska Geča spoločnosť VSH, a. s rieši pravidelným skrápaním príjazdovej komunikácie od miestneho cintorína po areál štrkovne skrápacím vozidlom.

Podporil zvýšenie kontrol hlavne na disciplinovanosť prepravcov kameniva zo strediska Geča.

Na riešenie ďalších protihlukových opatrení, na riešenie bezpečnosti v dobývacom priestore a zverejňovanie výsledkov meraní hlučnosti sa informovali Michal Rečka (starosta obce Čaňa) a Eva Moravičová (Geča). Poukázali na to, že v prípade zvýšenia ročnej výroby na 300 000 - 500 000 t kameniva sa situácia na miestnych komunikáciách ešte zhorší.

Prítomných informoval Ing. Gabriel Spišák (RVŠ VSH, a.s.), že výroba 500 000 ton kameniva za rok bola na štrkovni v Geči aj v minulosti a v prípade budúceho zvýšenia výroby nad súčasných 200 000 t/rok sa nebude jednať o nový stav. Koncom roka 2007 začala realizácia 4. etapy protihlukových opatrení, ktorá sa má ukončiť v 07/2008. Podľa predbežných výsledkov merania hlučnosti vykonaných v I. týždni tohto roka bolo namerané ďalšie zníženie hluku vo vonkajšom prostredí. Oficiálne výsledky budú po realizácii 4. etapy protihlukových opatrení zaslané na RÚVZ Košice a Obecnému úradu Geča a Čaňa.

Rozhodnutím RÚVZ so sídlom v Košiciach č. 2005/04709-04/HŽP, zo dňa 14. 11. 2005, bolo VSH, a.s., Turňa nad Bodvou - stredisko Geča uložené opatrenie, v ktorom bola nariadená pre stredisko Geča prevádzková doba iba na pracovné dni a to v čase od 06:30 hod. do 15:00 hod. Spoločnosť VSH, a.s. na stredisku v Geči to rešpektuje a prevádzkuje v súlade s rozhodnutím, z ktorého nevyplýva povinnosť predkladať výsledky merania hlučnosti ak prevádzkuje v súlade s rozhodnutím.

V ďalšom bolo vysvetlené, že prevádzka strediska Geča nie je postavená na základe územného plánu obce v obytnej zóne obce Geča, ale vo výrobnej (priemyselnej) zóne obce.

Riešenie prehustenej nákladnej dopravy v obciach organizáciou dopravy navrhol prof. Ing. Vladimír Vodzinský, CSc. (spracovateľ správy o hodnotení). Uviedol, že definitívne riešenie na zlepšenie celkovej situácie v doprave (hluk, emisie a pod.) je iba v spoločnom úsilí obce Geča, Valaliky a Čaňa cez VÚC.

Ing. Jozef Thuróczy (HBM VSH, a.s.) uviedol, že bezpečnosť v dobývacom priestore Čaňa pre verejnosť je riešená osadením bezpečnostných tabúľ na všetkých prístupových cestách do dobývacieho priestoru, ktoré však väčšina ľudí nerešpektuje.

V ďalšom bolo vysvetlené, že prevádzka strediska Geča nie je postavená na základe územného plánu obce v obytnej zóne obce Geča, ale vo výrobnej (priemyselnej) zóne obce.

Požiadavku riešiť vlastnícke vzťahy k pozemkom v odkalisku a prístave dobývacieho priestoru Čaňa a zabezpečiť včasné čistenie obecného potoka, do ktorého sú zaústené použité vody zo strediska Geča, uviedol Jozef Takáč (Geča).

Ing. Gabriel Spišák (RVŠ VSH, a.s.) vysvetlil, že v súčasnosti je používanie pozemkov v odkalisku dobývacieho priestoru riešené nájomnou zmluvou s PS Urbariát Geča. Naša spoločnosť predložila PS Urbariát Geča návrh na konečné vyriešenie uvedeného problému, pozostávajúci z predaja časti pozemkov odkaliska a predaja vodnej plochy. Po konečnom vyriešení stretov záujmov spoločnosť vybuduje čistenie odpadových vôd z prania kameniva bez zaústenia odpadových vôd do obecného potoka. V roku 2008 sa spracuje projektová dokumentácia.

S rozšírením dobývacieho priestoru Čaňa v roku 1999 vyjadril nesúhlas občan Emil Doro (Nižná Myšľa) pýtal sa prečo na ústne pojednávanie nebolí pozvaní všetci vlastníci pozemkov. Opýtal sa, aká je cena za výkup pozemkov?

Situáciu vysvetlil Ing. Jozef Thuróczy (HBM VSH, a.s.), keď v roku 1999 bol návrh na určenie zmeny dobývacieho priestoru prerokovaný na ústnom pojednávaní v Geči, na ktoré boli v zmysle § 28 Banského zákona pozvané všetky dotknuté orgány štátnej správy, ako aj známi účastníci konania. Konanie bolo realizované podľa ustanovenia Banského zákona a bolo oznamené v zákonnej lehote aj verejnými vyhláškami spôsobom v mieste obvyklom.

Cenu, za ktorú VSH, a.s. v súčasnosti vykupuje pozemky v dobývacom priestore oznámil Ing. Gabriel Spišák (RVŠ VSH, a.s.).

František Nagy (Geča) uviedol, že z dôvodu vibrácií má popraskaný dom, ktorý potrebuje opravu.

Na analýzu záťaže z prevádzky štrkovne v Geči poukázal prof. Ing. Vladimír Vodzinský, CSc. (spracovateľ správy o hodnotení) a osobitne zdôraznil, že rodinné domy sú postavené tak ďaleko od výrobne, že v žiadnom prípade nemôže dochádzať k poruchám na občianskych stavbách z dôvodu šírenia vibrácií z prevádzky.

RNDr. Štefan Homza (Košice) informoval prítomných o spracovávaní projektu kanalizácie obci Valaliky a Geča s napojením na ČOV Kokšov Bakša.

Reagoval prof. Ing. Vladimír Vodzinský, CSc. (spracovateľ správy o hodnotení), že vybudovanie kanalizácie v uvedených obciach bude mať priaznivý vplyv na kvalitu podzemných vód v tejto oblasti.

Na opatrenia, ktoré sa vykonávajú po ukončení ťažby príslušného úseku, aby nemohlo dochádzať k vylievaniu vody z jazera, hlavne z južnej strany sa spýtal Michal Rečka (starosta obce Čaňa)

Vysvetľoval Imrich Olejník (VStG VSH, a.s.), že každá ťažba sa vykonáva na základe plánu otvárky, prípravy a dobývania, schváleného OBÚ v Košiciach, v ktorom je určené, ako sa majú upraviť brehy jazera. Konečná úprava brehov a hrádze sa vykoná po ukončení ťažby, pred zrušením dobývacieho priestoru. Do uvedeného obdobia sa vykonávajú pravidelné pochôdzky v dobývacom priestore a v prípade potreby sa realizujú nutné opatrenia pozostávajúce z navyšovania výšky hrádze zeminou.

Verejné prerokovanie ukončila starostka obce Geča, nakoľko neboli položené žiadne ďalšie otázky občanov.

Záznam z verejného prerokovania bol doručený na MŽP SR dňa 27. 03. 2008.

4. Ostatné závažné stanoviská, pripomienky, posudky a odborné práce

Odborný posudok

MŽP SR určilo listom č. 4209/2008-3.4/gn zo dňa 23. 05. 2008 za spracovateľa odborného posudku Ing. Eriku Škvarekovú, PhD., Matuškova 14, 040 11 Košice, zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 401/2006-OPV - OPV.

Posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, vrátane návrhu záverečného stanoviska. Spracovateľka posudku vypracovala odborný posudok na základe predloženej hodnotiacej správy, doručených stanovísk, zápisu z verejného prerokovania, doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom, ako aj na základe vlastných zistení.

Spracovateľka posudku upozornila na niektoré nedostatky hodnotiacej správy rôznej závažnosti. Niektoré neurčitosti z hľadiska vstupov a výstupov boli doplnené navrhovateľom v priebehu spracovania posudku a boli zapracované v posudku a záverečnom stanovisku. Spracovateľka posudku uviedla, že spracovaná dokumentácia splnila svoj účel a spolu s doplňujúcimi informáciami navrhovateľa umožnila relevantné posúdenie navrhovanej činnosti.

Spracovateľka odborného posudku odporučila realizáciu navrhovanej činnosti vo variante pokračovania ťažby štrkopieskov, za rešpektovania stanovených podmienok.

Odporúčania a závery z odborného posudku, ktorý menovaná vypracovala, sú zahrnuté v kapitole V/3 záverečného stanoviska.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Základnou charakteristikou navrhovanej činnosti je skutočnosť, že sa v území nejedná o novú činnosť. Hodnotiaca správa predstavuje navýšenie ťažby štrkopieskov v

existujúcom dobývacom priestore. Z uvedeného vyplýva, že aj pri ovplyvnení životného prostredia nepôjde vo väčšine prípadov o nové vplyvy, realizáciou správy o hodnotení dôjde k ich intenzifikácii. Na základe výsledkov procesu posudzovania možno vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia zhrnúť nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo a zdravotné riziká

Vo vzťahu k obyvateľstvu dotknutých obcí, posudzovaná činnosť – ťažba a úprava nerastného materiálu sa prejavuje na kvalite životného prostredia obyvateľov obcí Geča a Čaňa najmä hlukom – tieto vplyvy boli charakterizované ako priame vplyvy, pôsobiace sezónne (ťažba a úprava je limitovaná ročným obdobím, v zime pri vysokých mrazoch sa nevykonáva) a len počas pracovnej doby obmedzenej len na jednu zmenu. Vzhľadom na vyčíslené zásoby nerastných surovín na ložisku tento vplyv bude strednodobý, potrvá cca 15 rokov do vyťaženia ložiska. Za severným oplotením areálu vo vzdialosti cca 40 m až 60 m začína zástavba rodinných domov. Na južnej strane za oplotením s akustickými úpravami na severnej hranici katastra obce Čaňa začína rodinná zástavba vo vzdialosti od plota cca 20 m.

Počet obyvateľov dotknutých posudzovanou činnosťou po realizácii troch etáp protihlukových opatrení technického charakteru a bez vplyvu prepravy zákazníkov po štátnych cestách je v obci Čaňa – 12 obyvateľov zasiahnutých posudzovanou činnosťou, v obci Geča – 8 obyvateľov.

Je potrebné zdôrazniť, že navrhovateľ sústavne pracuje na realizácii protihlukových opatrení – výmena technického zariadenia za menej hlučné, dodatočné technické úpravy na hlučných zariadeniach (oplášťovanie) na zachytenie hluku, resp. protihlukové steny v Geči a protihlukové oplotenie v Čani, obmedzenie prevádzky na jednu zmenu a smeruje k tomu, aby boli dodržané limity najvyššej povolenej hladiny hluku vo vonkajšom prostredí.

Okrem znečisťovania ovzdušia emisiami a hlukom z dopravy, vyskytuje sa tu tiež sekundárna prašnosť. Nákladné vozidlá zvyšujú zaťaženosť komunikácií I. II. a III. triedy v intraviláne obcí, Geča, Čaňa, Valaliky a Nižná Myšľa, čím zvyšujú riziko dopravných nehôd, resp. kolízií s chodcami. Aj tento vplyv má strednodobý charakter potrvá do vyťaženia zásob ložiska. Okrem toho ich využívajú aj nákladné autá ďalších podnikateľských subjektov a organizácií pôsobiacich v dotknutých sídlach. Vzhľadom na to, že preprava sa zabezpečuje nákladnými vozidlami klientov, nie je možné zabezpečiť ani kontrolovať technických stav týchto vozidiel.

Eliminácia tohto zaťaženia si vyžaduje zmenu strategického charakteru – výstavbu obchvatov dotknutých sídiel, čo presahuje kompetenciu i možnosti navrhovateľa, ale je možné ju riešiť v úzkej súčinnosti so samosprávou na obecnej a i krajskej úrovni. Riešením je realizácia rýchlosnej komunikácie R4 v úseku Košice- Milhost.

Vo vzťahu k hlukovej záťaži obyvateľov posudzovanou činnosťou je potrebné zdôrazniť, že mnohé rodinné domy sú mladšieho dáta vzniku, teda výrobňa už bola v prevádzke, keď sa tieto domy stavali – povoľujúce orgány vydaním stavebného povolenia na ich výstavbu nerešpektovali ochranné pásmo výrobne štrkopieskov.

Prijateľnosť posudzovanej činnosti – teda pokračovanie ťažby a úpravy štrkopieskov vo výrobni Geča zo strany dotknutých sídiel je prijímané pozitívne, teda aspoň v procese priponienkovania zámeru ani pri iných rokovaniach sa dotknuté obce nevyjadrieli striktne proti uvažovanej činnosti. Pokračovanie činnosti zabezpečí zamestnanosť v regióne.

Vplyvy na prírodné prostredie

Vplyvy na prírodné prostredie a reliéf

Pokračovanie ťažobnej činnosti sa bude prejavovať aktívnymi geodynamickými javmi – abráziou brehov do obdobia, kym nebude vykonaná rekultivácia územia s úpravou a stabilizáciou brehov.

Rušivý vplyv môže vzniknúť v prípade výrazného zvýšenia ťažby resp. nepredvídaného vstupu mechanizmov v čase reprodukcie druhov do ich hniezdneho (reprodukčného) prostredia. Obnaženie pôdneho horizontu (skrývka) robené v príliš veľkom časovom predstihu pred ťažbou, môže spôsobiť jeho zarastanie ruderálnymi druhmi a ich rozširovanie do okolitého priestoru.

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Vo vzťahu ku kvalite ovzdušia sa zmena oproti súčasnemu stavu neočakáva, pretože ide o pokračovanie činnosti v nezmenenej kvalite technológie. Sekundárna prašnosť vznikajúca na účelových komunikáciách v areáli ťažobne a na plochách, kde sa vykonáva skrývka bola klasifikovaná ako vplyv dočasný, krátkodobý, lokálny, nevýznamný, nepresahujúci areál dobývacieho priestoru. Sekundárna prašnosť vzniká aj pri plošných zdrojoch, ktorými sú skládky hotových výrobkov pripravených na expedíciu - ide o vplyvy pôsobiace len pri určitých klimatických podmienkach - dlhodobé sucho v súčinnosti s pôsobením vetra, a takisto ide o vplyvy dočasné, krátkodobé, pôsobiace plošne s lokálnym dosahom, eliminovateľné skrápaním.

Nepriamy nepriaznivý vplyv na kvalitu ovzdušia v dotknutých sídlach, ale i ďalších (obec Valaliky) bude pretrvávať, a to príspevkom emisií z nákladných vozidiel zákazníkov prepravujúcich predaný štrkopiesok po existujúcich verejných komunikáciách. Vzhľadom na to, že ide o verejnú komunikáciu, navrhovateľ nie je oprávnený obmedzovať alebo usmerňovať vozidlá svojich zákazníkov.

Vznik veľkej plochy vodnej hladiny spôsobí zmeny miestnej klímy - väčší odpar bude mať vplyv na zvýšenie kumulácie vodných párov a väčšie zrážky, častejšie hmly, v zime väčšiu námrazu. Otvorená plocha vodnej hladiny nebude tvoriť prekážku pohybu vzduchovej hmoty, čo môže mať vplyv aj na lokálne zvýšenie rýchlosťi vetra. Vzhľadom na rozsah vodnej plochy pôjde o vplyvy trvalé a nevratné s regionálnym plošným dosahom.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Pokračovanie ťažby štrkopieskov neovplyvní režimy ani odtokové pomery povrchových vôd a nebude mať vplyv ani na zásoby podzemných vôd. Vzhľadom na vzájomné prepojenie povrchových vôd v rieke Hornád s vodami akumulovanými v ťažobou vzniknutých vodných nádržiach – štrkoviskách je predpoklad, že kvalita vody bude ovplyvňovaná, ale v obojsmernom pôsobení: zhoršenie kvality vody v Hornáde bude mať vplyv na kvalitu vody v štrkoviskách a naopak.

Vplyvy na pôdu

Najvýznamnejšie vplyvy pokračovania ťažby štrkopieskov v dobývacom priestore Čaňa predstavuje trvalý záber poľnohospodárskej pôdy v rozsahu 172 ha. Predmetná pôda má v daných klimatických a geomorfologických podmienkach relatívne vysokú bonitu, v dôsledku podmáčania kolísajúcou hladinou podzemnej vody. Z hľadiska ohrozenia poľnohospodárskych pôd treba pôdu záujmového územia zaradiť medzi pôdy s defektným chemickým zložením, ktoré sú ohrozované priemyselnými emisiami a kontaminovanou podzemnou vodou. Príčinou defektného chemického režimu sú zvýšené obsahy bária, molybdénu a niklu a tiež kontaminácia medou v humusovom horizonte pôdy. Týmito rizikovými prvkami je hodnotená pôda ohrozovaná z antropogénnych zdrojov, najmä z priemyselných emisií.

Vplyvy na krajinu

Pokračovanie ťažby štrkopieskov v dobývacom priestore pri navrhovanom zámere nebude mať bez doplňujúcich vstupov do tvorby krajiny výraznejší vplyv na zvýšenie genofondového bohatstva posudzovanej plochy. Očakáva sa nárast druhovej variability a početnosti avifauny, ktorý však bez vytvorenia optimálnych krajinno - štruktúrnych prvkov vhodných na reprodukciu bude mať iba prechodný charakter. Je predpoklad výrazného kvantitatívneho nárastu avifauny osobitne v čase jarnej a jesennej migrácie. Uvedené vplyvy

možno charakterizovať ako pozitívne, nepriame s nadregionálnym dosahom. Charakter brehu a hĺbka vodnej plochy s existujúcou rybnou osádkou nedávajú predpoklad pre postupný, prirodzený vývoj pobrežnej a vodnej vegetácie a na reprodukciu obojživelníkov. Rozľahllosť a otvorenosť vodnej plochy a silné veterné prúdenie s vysokými vlnami nedáva vhodné podmienky pre oddych a hniezdenie vtáctva. Tu žijúce živočíšne druhy sú adaptované na frekvenciu mechanizmov a spievodné vplyvy stabilizovanej ťažobnej činnosti. Preto rozšírenie ťažby môže negatívne vplývať na biotu len fyzickou likvidáciou biotopov – vplyv priamy, reverzibilný, strednodobý.

DP nie je situovaný v území podliehajúcim osobitnému režimu ochrany podľa zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ani zákona č.364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov. Posudzované územie nepatrí do chráneného vtáčieho územia, území európskeho významu a území zaradených do sústavy NATURA 2000, ale tesne hraničí s navrhovaným Chráneným vtáčím územím – Košická kotlina SKCHVU009.

Vplyvy na kultúru a pamiatky

Navrhované pokračovanie ťažby zásob štrkopieskov z ložiska v dobývacom priestore Čaňa, resp. úprava vytaženej suroviny neohrozuje kultúrne ani historické pamiatky, pretože je v dostatočnej vzdialnosti od dotknutých sídiel. Pre ten istý dôvod neovplyvní ani architektúru, budovy ani štruktúru sídiel dotknutých stavbou. Výstavba protihlukových stien v Geči bude znamenať nový a vzhľadom na dĺžku aj významný architektonický prvk v zastavanom území, preto bude potrebné venovať pozornosť dizajnu a materiálu protihlukovej steny, aby spĺňala nielen technické parametre na zabezpečenie účinnosti zvukovoizolačné, ale aj estetické.

Vplyvy na priemyselnú, poľnohospodársku a lesnú výrobu

Z hľadiska zmeny vo využití územia je dobývací priestor lokalizovaný na poľnohospodársku pôdu v súčasnosti využívanú na poľnohospodársku produkciu. Vytažením zásob štrkopieskov v danom ložisku dôjde k radikálnej zmene využitia územia tým, že vznikne rozsiahla vodná plocha. V územno - plánovacej dokumentácii veľkého územného celku Košického kraja sa počíta s následnou úpravou a využitím tohto priestoru na rekreačné účely, ktorých nedostatok predovšetkým v susednom okrese Košice - mesto je výrazný.

Blízkosť a dostupnosť budúceho strediska rekreácie a vodných športov za predpokladu dobudovania potrebných inžinierskych sietí a zariadení služieb dáva predpoklady pre vznik významného nadregionálneho strediska cestovného ruchu a rekreácie, čo možno kvalifikovať ako významné nadregionálne pozitívne vplyvy.

Navrhované pokračovanie ťažby štrkopieskov v dobývacom priestore Čaňa bude mať významný regionálny pozitívny vplyv na stavebnictvo a výrobu stavebných hmôt počas ťažby ložiska. Ide o vytvorenie podmienok pre existenciu a prosperitu nosného odvetvia v štruktúre hospodárstva dvoch okresov – Košice - mesto a Košice - okolie a nadväzne na rozvoj podnikateľských aktivít v stavebnej výrobe.

Oblasť urbárneho komplexu nebude ťažbou dotknutá.

Vplyvy na dopravu

Dopravné koridory základnej cestnej siete okresu Košice - okolie sú vedené zásadne radiálne k mestu Košice a historicky vytvárajú hlavné i vedľajšie urbanizačné osi regiónu. Tvoria ich tieľa hlavné cestné ťahy: cesta I/68 Prešov - Košice - Hraničná pri Hornáde - Maďarská republika. Južná časť trasy Košice - hranica SR/MR ako súčasť nadregionálnej cestnej siete sa projektovo pripravuje rozšíriť na štvorpruhovú rýchlosť komunikáciu R 22,5/80, čím sa doplní celá nadregionálna a medzinárodná cestná trasa severojužného prepojenia hranica s Poľskou republikou – Vyšný Komárnik - Svidník - Prešov – Košice - Maďarská republika.

Územie dotknuté posudzovanou činnosťou je viazané na cestný ťah E 71 v trase

cesty prvej triedy: I/68 Košice – Seňa - hranica SR/Maďarská republika s pokračovaním na Budapešť.

Hodnotenej činnosti sa bezprostredne dotýkajú komunikácie:

- cesta III/06821 Barca – Valaliky - Čaňa,
- cesta III/06825 Geča – Čaňa využívaná pre prepravu materiálu zo štrkoviska v Čani, značne zaťažuje obývané územie v intraviláne obce Valaliky, okrajovo aj Geču.

Sumárne vyhodnotenie očakávaných významných vplyvov

Pozitívne vplyvy:

- rozvoj hospodárstva,
- krytie potrieb štrkopiesku v regióne,
- ponuka pracovných príležitostí,
- po vytlažení zásob, možnosti využitia vznikutej vodnej plochy na rekreačné účely.

Negatívne vplyvy:

- zvýšená intenzita dopravy produktov spolu s jej negatívnymi dopadmi,
- tvorba hluku,
- znečistenie ovzdušia,
- záber poľnohospodárskej pôdy.

Súlad s územnoplánovacou dokumentáciou

Navrhovaná činnosť je v súlade so záväznou časťou územného plánu vyššieho územného celku Košický kraj v znení jeho doplnku z roku 2004 a všeobecne záväzného nariadenia zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja schváleného uznesením č.245/2004.

V. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „**Tažba štrkopieskov v rozšírenom dobývacom priestore Čaňa**“, za predpokladu kontrolovaného splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI/3 záverečného stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a vznesené požiadavky je potrebné vyriešiť v ďalšom procese posudzovania podľa zákona pred povolením navrhovanej činnosti. Podmienky vlastnej ťažby a prípadné opatrenia vyplývajúce z banských predpisov budú vyjadrené v povolení banskej činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Pre realizáciu sa odporúča variant uvedený v zámere a v správe o hodnotení, t. j. ťažba štrkopieskov v rozsahu 300 000 až 500 000 ton ročne, na výhradnom ložisku štrkopieskov Geča s plochou 385,88 ha v DP Čaňa, v katastrálnom území obcí Čaňa, Geča a Nižná Myšľa, okres Košice- okolie.

3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie navrhovanej činnosti

Na základe zámeru, správy o hodnotení, odborného posudku, doručených stanovísk orgánov štátnej správy, výsledkov verejného prerokovania zámeru a zvážení možných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, sa odporúča povoľujúcemu orgánu podmieniť prípravu a realizáciu navrhovanej činnosti „Pokračovanie ťažby štrkopieskov v dobývacom priestore Čaňa“ splnením opatrení pre zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti v kap. C. IV. a porealizačný monitoring rozpracovaný v „Návrhu monitoringu počas pokračujúcich ťažobných prác a po skončení prevádzky navrhovanej činnosti“ v kap. C.VI.1 a C.VI.2 (správa o hodnotení). Opatrenia navrhnuté v správe o hodnotení (kap. C. IV) sa doporučujú doplniť na základe stanovísk dotknutých orgánov, na základe doplňujúcich informácií od navrhovateľa a na základe zistení spracovateľa odborného posudku a ich riešenie zapracovať do dokumentácie pre povoľovacie konanie:

1. V žiadosti o povolenie činnosti konkretizovať etapy postupu dobývania v dobývacom priestore a etapy rekultivácie s uvedením časového harmonogramu.
2. Realizovať postupnú rekultiváciu územia v zmysle plánu rekultivácie.
3. Zabezpečiť pravidelné čistenie prístupovej komunikácie.
4. Pri dlhodobo suchom a veternom počasí zabezpečiť kropenie areálových komunikácií.
5. Pri preprave jemných frakcií štrkopiesku zabrániť ich vysypávaniu a rozfúkavaniu.
6. Vylúčiť dopravu štrkopieskov v nočných hodinách.
7. Zabezpečiť pravidelnú údržbu dopravníkových pásov a vibračných sít, za účelom zníženia tvorby hluku.
8. Realizovať pravidelné merania emisií hluku v zmysle platných právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia.
9. Zabezpečiť zverejňovanie informácií o znečisťovaní životného prostredia v zmysle § 33a zákona č. 17/1992 Zb. v znení zákona č. 211/2000 Z. z. o slobode informácií.
10. Zabezpečiť ochranu vôd v súlade s § 39 vodného zákona.
11. Dopravné prostriedky, mechanizáciu a technologickú linku udržiavať vo vyhovujúcom technickom stave, aby nedochádzalo k únikom škodlivých látok.
12. Zabezpečiť pravidelnú kontrolu a údržbu skladov, technologických zariadení a mechanizmov z hľadiska únikov nebezpečných látok a ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd.
13. Po konečnom vyriešení stredov záujmov spoločnosť vybuduje čistenie odpadových vôd z prania kameniva. V roku 2008 sa spracuje projektová dokumentácia.
14. Pri nakladaní s odpadmi rešpektovať všeobecne záväzné požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a jeho vykonávacích vyhlášok, osobitne z pohľadu evidencie odpadov, oznamovania údajov, súhlasu na nakladanie s nebezpečným odpadom, zhromažďovania odpadu a odovzdávania odpadu na základe zmluvy oprávneným osobám.
15. Zabezpečiť separáciu a zhodnotenie odpadov.
16. Nebezpečné odpady zhromažďovať na miestach zabezpečených podľa požiadaviek vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z. z.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk

Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „Pokračovanie ťažby štrkopieskov v dobývacom priestore Čaňa“ predchádzalo podrobne preštudovanie zámeru, správy o hodnotení, stanovísk dotknutých orgánov, povoľujúceho a príslušného orgánu k hodnotiacej správe, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti a ďalších informácií

získaných v rámci spracovania odborného posudku. Opodstatnené pripomienky boli dopracované a premietnuté do návrhu opatrení.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od dotknutých subjektov a občanov. Pri posudzovaní boli zvažované možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, vrátane možných rizík z havárií a predpokladaná účinnosť navrhovaných opatrení.

Z komplexného posúdenia navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že navrhovaná činnosť nebude spôsobovať výrazné negatívne vplyvy na kvalitu životného prostredia, na zdravie ľudí, na chránené, či významné prvky prírody a krajiny za predpokladu, že sa dodržia podmienky realizácie uvedené v kapitole VI. 3 tohto záverečného stanoviska, ako aj príslušné ustanovenia právnych predpisov na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Realizáciou činnosti nedôjde k narušeniu ekologickej stability záujmového územia. Navrhované technické riešenie navrhovanej činnosti zodpovedá technickým predpisom, legislatívnym predpisom a technickým normám na území SR, ako aj obdobným riešeniam v zahraničí.

V stanovenom termíne bolo na MŽP SR doručených 7 písomných stanovísk dotknutých subjektov a 1 záznam z verejného prerokovania.

Na základe vyhodnotenia pripomienok a stanovísk k navrhovanej činnosti možno konštatovať, že príslušný orgán, povoľujúci a väčšina dotknutých orgánov nemajú zásadnejšie námiestky voči posudzovanej činnosti, okrem Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach. Pripomienky sa dajú charakterizovať ako odporúčajúce a spresňujúce, s cieľom dodržania príslušných právnych predpisov. Správu o hodnotení navrhovanej činnosti podporili aj zástupcovia obcí.

Z dotknutých orgánov mali k procesu posudzovania námiestky a žiadali ich doplniť:

- **Úsek štátnej vodnej správy OÚŽP Košice- okolie**

Upozorňuje na problém znečistenia banských vôd.

V objekte VSH, a.s., stredisku B31, výrobňa štrkopieskov Geča je zavedený efektívny systém manažérstva kvality, podľa STN EN ISO 9001:2001. Z toho vyplýva, že spoločnosť zaobchádza s nebezpečnými látkami podľa Plánu preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia (PPO), schváleného SIŽP- IŽP Košice, dňa 21. 04. 2006, č rozhodnutia 694/174-OIOV/2006-HP-23/Va. Pri dôslednom dodržiavaní PPO sa nepredpokladá prekročenie prípustných koncentrácií NEL látok v banských vodách (obsah NEL: 10-30 mg/l), výskyt týchto látok sa predpokladá v minimálnom množstve.

- **Úsek odpadového hospodárstva OÚŽP Košice- okolie**

Požadoval uviesť druhy odpadov podľa platného Katalógu odpadov, ich množstvo v t/rok, reálny spôsob nakladania so vzniknutými druhmi odpadov.

V súčasnosti vegetačný kryt posudzovaného územia je zastúpený veľkoplošnými ornými pôdami s burinovou vegetáciou. Veľké zastúpenie má burinová vegetácia na ruderálnych a nevyužívaných plochách.

V rámci prípravných prác budú v plánom dotknutej časti vykonané iba skrývkové práce. Skrývkový horizont je tvorený ornicou a technologickou skrývkou.

Ornica sa do hĺbky biologicky účinnej vrstvy odťaží a použije sa na spätnú rekultiváciu, alebo je dopravovaná na skládku tak, aby mohla byť v budúcnosti použitá.

Technologická skrývka sa po odťažení až po horizont štrkopieskov odváža na spätnú rekultívaciu - depóniu alebo na výkon likvidácie do vyťaženého priestoru. Na skrývkovej práce je vypracovaný samostatný technologický postup platný od 01. 04. 2005.

V stredisku Geča vzniká tiež zmesový komunálny odpad – 20 03 01, sústredený v 5 KUKA nádobách v areáli výrobne. V roku 2006 jeho produkcia bola 2,9 t/rok.

Aktualizované číslo rozhodnutia o súhlase na nakladanie s nebezpečným odpadom vydaným podľa § 7 ods. písm. g) zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je č. 2007/01438 zo dňa 31. 08. 2007.

- Úsek ochrany prírody a krajiny

DP nie je situovaný v území podliehajúcim osobitnému režimu ochrany podľa zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ani zákona č.364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska územného systému ekologickej stability posudzovaná činnosť nezasiahne ani do významného biotopu. Z analýzy súčasného stavu a z porovnania s mapovými podkladmi vyplynulo, že dobývací priestor susedí s navrhovaným chráneným vtáčím územím SK CHVU 009 - Košická kotlina. Vzhľadom na to, že výsledkom ľažobnej činnosti bude rozsiahla vodná plocha, možno očakávať, že vodná hladina sa časom stane súčasťou existujúcej medzinárodnej severojužnej migračnej trasy avifauny a prispeje k zvýšeniu biodiverzity aj v susediacom chránenom vtáčom území, čo možno považovať za pozitívnu skutočnosť.

Pokiaľ sa realizujú opatrenia, ktorými sa urýchli ekologická stabilizácia územia možno očakávať vytvorenie stabilného a rozlohou významného biotopu, v ktorom môžu vzniknúť kvalitné podmienky pre hniezdenie a rozmnožovanie mnohých chránených živočíchov.

- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Košiciach

Mal najzávažnejšie pripomienky k posudzovanej činnosti. Upozorňuje, že nemožno súhlasiť s pokračovaním úpravy a spracovávania štrkopieskov v jestvujúcej prevádzke v Geči, pretože tam na zhoršenie kvality bývania okolo žijúcich obyvateľov pôsobia :

- rušivý hluk a sekundárna prašnosť z prevádzky ľažby, ale najmä výrobne a spracovania štrkopieskov v Geči,
- preprava výrobkov nákladnými vozidlami cez intravilány obcí (nie je vybudovaný a ani plánovaný cestný obchvat mimo zastavaného územia dotknutých sídiel),

Realizované protihlukové opatrenia prebiehali v troch etapách na základe expertízneho posúdenia hlukových pomerov v Geči z januára 2003 v štyroch etapách:

I. etapa protihlukových opatrení v priebehu roku 2004 s preinvestovaním 4,1 mil. Sk

- projektová dokumentácia a stavebné povolenie
- celoplošné uzavretie objektu čeľusťového drvíča
- celoplošné uzavretie objektu VL1 a VL2 z východnej, západnej a južnej strany
- meranie hlučnosti a posúdenie účinnosti realizovaných protihlukových opatrení

II. etapa protihlukových opatrení v priebehu rokov 2005 až 2006 s preinvestovaním 1 mil. Sk:

- úprava výrobnej linky VL2 (bez LEGA)
- premiestnenie výrobnej linky VL 3 do Milhosti
- celoplošné uzavretie objektu VL1 a VL2 zo severnej strany
- zvukovo izolačné zastrešenie objektu čeľusťového drvíča
- meranie hlučnosti a posúdenie účinnosti realizovaných protihlukových opatrení

III. etapa protihlukových opatrení v priebehu roka 2006 s preinvestovaním 15,2 mil. Sk:

- výmena drviča na výrobnej linke VL 1
- výmena triedičov na výrobnej linke VL 2
- úprava OK a dopravných ciest
- meranie hlučnosti a posúdenie účinnosti realizovaných protihlukových opatrení

IV. etapa protihlukových opatrení v roku 2007:

- vyhodnotenie výsledkov z realizácie I., II. a III. etapy protihlukových opatrení vo februári 2007
- realizácia dodatkových protihlukových opatrení:
- výmena prevodoviek DP hotovej výroby - v auguste 2007
- usmernenie pádu kameniva fr.4/8 a 8/16 mm – po realizácii protihlukovej bariéry od obce Geča
- dobudovanie protihlukovej bariéry od obce Čaňa - v novembri 2007
- meranie hlučnosti v areáli štrkovne - v júni 2007
- vypracovanie hlukovej štúdie - v auguste 2007
- stavebné uzavorenie stropu výrobnej linky VL2 - v novembri 2007

V roku 2008 sa plánuje realizácia ďalších protihlukových opatrení navrhovaných v hlukovej štúdii – december 2008, ďalšie meranie hlučnosti a vyhodnotenie IV. etapy protihlukových opatrení. V závere roka 2008 je plánované celkové vyhodnotenie realizácie protihlukových opatrení so stanovením režimu prevádzky a prerokovanie výsledkov z realizácie protihlukových opatrení so zástupcami obcí Geča a Čaňa.

Po ukončení výstavby protihlukovej steny v obci Čaňa, na základe získaných údajov z úradného merania emisií hluku bola urobená podrobná analýza možného atakowania okolitej rodinnej zástavby hlukom od strojnotehnologického zariadenia výrobne štrkovne, zo dňa 20. 03. 2008. Výsledky z merania potvrdili maximálne hodnoty nepresahujúce 50dB, čo je prípustná hodnota v priestoroch pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov (podľa odborného posudku Doc. Ing. Štefan Ondáš, CSc., autorizovaný stavebný inžinier).

Navrhovateľ súhlasí s komplexným riešením dopravnej situácie (odklonenie cestnej nákladnej dopravy mimo obec), ale riešenie nie je v jeho kompetencii.

Sekundárnu prašnosť rieši pravidelným skrápaním príjazdovej komunikácie.

Ďalšie nevyhnutné opatrenia na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľstva a opodstatnené pripomienky, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania sú uvedené v kapitole V/3 záverečného stanoviska a podmieňujú jej realizáciu.

Záverečné stanovisko je vypracované v súlade s výsledkami procesu posudzovania podľa zákona, zohľadňuje pripomienky a požiadavky uvedené v doručených stanoviskách k zámeru, odborného posudku a verejného prerokovania súvisiaceho s posudzovaním činnosti podľa zákona.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Na základe ustanovení § 36 zákona je ten, kto vykonáva navrhovanú činnosť, povinný zabezpečiť jej sledovanie a vyhodnocovanie, najmä:

- a. systematicky sledovať a merať jej vplyvy,
- b. kontrolovať plnenie podmienok určených pri povolení činností a vyhodnocovať ich

účinnosť,

- c. zabezpečiť odborné porovnanie predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Vzhľadom na charakter činnosti je navrhovateľ povinný zabezpečiť monitoring týchto zložiek:

- periodické merania zdroja znečisťovania ovzdušia a vody,
- monitoring pracovného prostredia - hluk a chemické faktory.

Na základe vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 36 ods. 3 zákona navrhovateľ v prípade, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti sú horšie než sa uvádzajú v dokumentácii, povinný zabezpečiť účinné opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu a stavu s údajmi uvedenými v posudzovanej dokumentácii a v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

VI. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

RNDr. Gabriel Nižňanský
odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie
Ministerstvo životného prostredia SR

Ing. Miroslav Jarábek
riaditeľ
odboru energetickej a surovinovej politiky
Ministerstvo hospodárstva SR

2. Potvrdenie správnosti údajov

Mgr. Daniela Žíšková
poverená riadením
odboru hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
Ministerstvo životného prostredia SR

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR
nám. Ľudovíta Štúra 1
812 35 BRATISLAVA
- 14 -

3. Dátum vydania záverečného stanoviska

V Bratislave 24. 10. 2008